

Н. В. Гоголя и их английских переводов): Учебное пособие. – Запорожье: СП «Верже», 1996. – 172 с.

5. Нольман М. Л. Шарль Бодлер: Судьба. Эстетика. Стиль. – М.: Худож. лит., 1979. – 316 с.

6. Скуратівський В. Символізм // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін.; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори); І. О. Покаржевська (художнє оформлення). — Київ: Абрис, 2002. — 742 с.

7. Франко Іван. Новини нашої літератури // Винниченко Володимир. Раб краси: Оповідання, повість, щоденникові записи.— К., 1993.

8. URL: <http://www.berlol.net/chrono/chr1886a.htm>

Федорчук Д.О.,

студент I курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»;

Науковий керівник: Калініна Л.А., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри культурології ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв

АЛЬТЕРНАТИВНІ, ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ, НЕЗАЛЕЖНІ ТЕАТРИ В УКРАЇНІ

Театральні культурні практики ХХІ століття в Україні. зазнають значних змін. З'являються альтернативні, експериментальні, незалежні театри, які є рушійною силою розвитку нових сучасних театральних напрямів і форм.

У багатьох країнах світу національні, державні і міські театри складають невеликий відсоток, а більшість складають незалежні альтернативні театри, які мають безліч можливостей для роботи і мають різні форми підтримки та фінансування.

Академічні театри уже давно перестали бути єдиними закладами, які пропонують глядачам театральне мистецтво. Поряд з ними активно розвиваються так звані альтернативні, незалежні театри – колективи, об'єднання людей, яких згуртувала любов до мистецтва та експериментальні пошуки нових сценічних форм.

Слід зазначити, що незалежні альтернативні театри є активними учасниками сучасного культурного життя, на відміну від державних та

комунальних театрів. Саме незалежні, альтернативні, експериментальні театри є більш відкритими до інновацій, сучасної драми, співпраці з молодими фахівцями та альтернативної форми освіти.

Альтернативні театри – це також і протиставлення та виклик сучасним державним театрам. У роботі таких театрів є певні особливості та відмінності, а саме:

- альтернативні незалежні театри фінансуються за власні кошти чи за рахунок приватних інвестицій;

- театри не мають власних приміщень, репетиції та покази вистав відбуваються у орендованих приміщеннях⁴

- білети на вистави не розповсюджуються через театральні-концертні каси, їх розповсюджують самі учасники таких театрів..

За підрахунками 2018 року в Києві існує працює 103 незалежних, експериментальних театральних колективів. Це: «Театр-Пральня», «Post Residency Theatre Group», «ТАМ» (Театр анімаційного мистецтва), «Театр Practicum», «Дикий театр», «Театру переселенця», «Вільний театр», «Театр «Гайдамаки ХХІ століття», «Джазовий театр», «Театр міміки та жесту «Райдуга», «Театр сучасної драми і комедії», «Театр «Міст», «Post Play Theatre» (Центр Леся Курбаса), «Ukrainian Dance Theater», «Молодий театр», «Класичний художній альтернативний театр» та інші. У м. Києві мають місце і різні одноразові альтернативні театральні проекти.

У інших містах України також працюють незалежні альтернативні театри: у Харкові таких театрів близько 60. Львів, Запоріжжя, Херсон також мають дуже розвинуту недержавну театральну культуру, що свідчить про високу глядацьку зацікавленість не лише державною, але й недержавною сценою. У м. Миколаєві працює Перший альтернативний, незалежний, експериментальний.

Переважає більшість приватних незалежних театрів 30 січня 2018 року об'єдналася в громадську спілку «Гільдія незалежних театрів». Основною метою її діяльності є сприяння розвитку театрального мистецтва, підвищення його культурного та соціального статусу, захисту творчих, професійних та соціальних інтересів членів спілки. А також підвищення статусу незалежної сцени в цілому, підтримка інтересів незалежних театрів. У майбутньому «Гільдія незалежних театрів» хоче створити Інститут театру України, що буде позитивно сприяти розвитку театральної справи та альтернативного театру на міжнародному рівні, Ця організація також займається підготовкою реформи у театральній галузі та легалізації статусу незалежних театрів.

«Гільдія незалежних театрів» започаткувала перший в Україні пілотний проект «Європейського театрального центру» на базі кінотеатру «Краків». Центр пропонує сучасну альтернативну форму організації, яка складає більшість у країнах Європи. Адже саме незалежні театри зазвичай більш відкриті до сучасної драми, інноваційних форм, молоді. Центр поєднує світовий та український досвід вільних творчих груп. Він планує створення і прокат

вистав незалежних театрів різних типів і стилів; гастролі «гостьових» вистав з інших міст України та країн; організацію студій, майстер-класів, тренінгів.

У діючому репертуарі Центру – різні напрями, творчі стилі і форми. Це і світова класика: В.Шекспір, Лопе де Вега, А.Чехов, Метерлінк, і українська – Т.Шевченко, Г.Квітка-Основ'яненко, М. Старицький, і новітня драматургія – М.Вішнєк, Т.Кацаров, Д.Христов, Н.Неждана. Центр також пропонує розмаїття репертуару для дітей – від нових версій народних казок до оригінальних сучасних п'єс. Слід підкреслити, що більшість вистав – це вистави українською мовою, а театр «Шпіль» презентує ще і єврейську громаду Києва.

Центр проводить інші мистецькі акції: перформанси, концерти, виставки, сценічні читання. Важливим напрямом є створення майданчику для спільних міжнародних проєктів. У планах центру і благодійна діяльність: підтримка воїнів АТО та їх родин, переселенців, особливо дітей та людей з інвалідністю.

Стосовно глядацької аудиторії, слід зазначити, що глядацькою аудиторією незалежних експериментальних театрів стають люди, які відвідували класичні театри, проте цього їм не вистачило і з'явилась потреба переглянути інші вистави, тобто альтернативні вистави. Для глядачів і прихильників альтернативного театру характерним є певний шлях розвитку і трансформації.

Слід зазначити, що рух альтернативних, незалежних, експериментальних театрів в Україні вже має і декілька театральних фестивалів, таких як «Курбалесія» в м. Харків, фестиваль альтернативних театрів «Відкритий театр» м. Івано-Франківськ, фестиваль «ЛіхтАрт» м. Рівне, фестиваль «Театральна сесія» м. Дніпропетровськ.

Проте, однією з ключових проблем альтернативних незалежних театрів є відсутність сценічних майданчиків, відсутність фінансування (у таких театральних колективів єдиною статтею доходів є продаж квитків, іноді це може бути отримання грантів, які дають можливість театру здійснити постановку нової вистави. Як приклад такої допомоги: «Дикий театр» у 2018 році отримав «Київську пектораль». Це 15 тисяч гривень мінус податки. У цьому році театр виграв конкурс, який було оголошено Британською Радою, і це дозволило отримати фінансування та створити виставу «Кицюня».

Головним завданням руху незалежних альтернативних, експериментальних театрів є завдання довести до відома держави, що незалежний театр існує, він потребує допомоги держави у вирішенні певного кола проблем, а саме облаштування театральних майданчиків та забезпечення розвитку театального незалежного мистецтва. Для цього не потрібно будувати умовний театр на Подолі, а потрібно «переформатовувати» будинки культури у культурні інституції, що будуть надавати право на конкурсній основі «заходити» і працювати незалежним театрам.